

Uforståelig udmelding fra Sundhedsstyrelsen

Tage Søndergård Kristensen
Sociolog, dr.med.

Trykt i Politiken den 1-1-2010. Anden sektion, side 7.

”Helbredstjek vil spare os for milliarder”. Sådan lød den glade nyhed på forsiden af Politiken anden juledag. Og længere inde i avisen kunne man læse om alle de fordele, der ligger i at satse på sundhedsfremme på arbejdspladsen: Bedre helbred til den enkelte, bedre bundlinje for virksomhederne og sparede udgifter til behandling for samfundet. I sandhed en god og positiv nyhed!

Alt dette er baseret på en ny rapport fra Sundhedsstyrelsen med titlen ”Sundhed og trivsel på arbejdspladsen”. Problemet er blot, at historien ikke holder vand. Alle de glade budskaber dementeres i rapportens afsluttende afsnit om den ”internationale evidens”. Resultaterne fra den internationale forskning er slet ikke entydige, og der er stor set ingen belæg for, at eventuelle effekter holder over tid. Tværtimod løber indsatserne på arbejdspladserne for mere motion, rygestop og væggtab oftest ud i sandet.

Hvis der endelig er en effekt, så viser undersøgelserne, at den vil gavne dem, der allerede har det bedste helbred.

For det første omfatter sundhedsfremme på arbejdspladsen i sagens natur kun dem, der er i arbejde. Og de er langt sundere end dem, der udenfor arbejdsmarkedet. For det andet er der en tendens til, at gode og store virksomheder medvirker, mens virksomheder i de brancher, hvor der er størst behov, ikke gør det. For det tredje får man oftest fat i dem, som allerede er raske, mens ansatte med ”dårlig livsstil” ikke møder op. Og for det fjerde er der et stort frafald, og det er oftest dem, der har størst behov, der falder fra.

De milliardbesparelser, som Politiken skriver om, er altså ren fantasi. Det koster rigtig mange penge for virksomhederne at lave ”helbredstjek” af de ansatte og at gennemføre programmer for sundere livsstil. Og det er langt fra sikkert, at de får noget for pengene.

Der er oven i købet en overhængende risiko for, at det bliver en dyr fornøjelse for sundhedsvæsenet. Blandt andet vil en stor del af dem, der bliver screenet, gå til lægen med deres bekymringer, og mange vil begynde at bruge medicin mod ”forhøjet” blodtryk eller kolesterol.

For kort siden udkom bogen ”Kan sundhedsvæsenet skabe usundhed?”, hvor en række læger advarede mod at spille milliarder på at undersøge bekymrede raske mennesker og derved ”skabe sygdom”. Sundhedsfremme på arbejdspladsen er lige netop et eksempel på den tendens, som disse læger advarede imod. At Sundhedsstyrelsen, som burde stå for god sundhedsfaglig rådgivning, lægger navn til en sådan publikation, er uforståeligt.